



Volwassenenonderwijs

Onderwijssecretariaat van de
Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap v.z.w.

Leerplan LINEAIRE OPLEIDING

Vak	Kunst in de woning
Leerjaar	1^{ste} leerjaar 2^{de} leerjaar 3^{de} leerjaar
Onderwijsvorm	BSO2 (voorheen LSBL)

Bestelnummer: **0/3/1999/32**

LEERPLAN voor de LAGER SECUNDAIRE BEROEPSLEERGANGEN

STUDIERICHTING	<i>kunst inde woning</i>
-----------------------	--------------------------

LESSENTABEL			
Vak	1 ^{ste} leerjaar	2 ^{de} leerjaar	3 ^{de} leerjaar
TV Kunst in de woning	1	1	1
PV Kunst in de woning	3	3	3
Totaal	4u/week	4u/week	4u/week

1. Ten geleide

In de lessentabel is een opdeling gemaakt in TV en PV.

In de werkstructuur van de verschillende leerjaren is de leerstof ingedeeld in technologie, basistechnieken en vormgeving.

De eigenheid van het huishoudelijk onderwijs vraagt dat theorie en praktijk van alle leerstofonderdelen geïntegreerd worden aangebracht. Het is dan ook wenselijk dat de 4 lessen door een zelfde leerkracht worden gegeven. In elk geval is voortdurende coördinatie en overleg noodzakelijk.

2. Beginsituatie

In het eerste leerjaar Kunst in de woning LSBL vinden we cursisten met:

- Een grote verscheidenheid van leerniveau zowel geschoolde als niet geschoolde cursisten;
- Een groot verschil in leertijd;
- Een zeer uiteenlopende sociale achtergrond.

3. Algemene doelstellingen

- Systematisch, doelgericht, onder leiding en zelfstandig kunnen werken.
- Gericht zijn op het in acht nemen van de veiligheidsreglementering
- Blijk geven van persoonlijkheid en eigen smaak t.o.v. het marktaanbod van woningdecoratie.
- Gericht zijn op kwaliteit.
- Creatief zijn..
- Zelfstandig een werkstuk kunnen realiseren.

Naast vaardigheden en socio-cultureel inzicht is het nodig dat de cursist blijk geeft van een onmiddellijk levensgerichte persoonlijkheidsontwikkeling.

4. Attitudes

- Objectief en kritisch ingesteld zijn.
- Openstaan voor nieuwe technieken.
- Ordelijk en nauwkeurig kunnen werken.
- Veilig, efficiënt en milieubewust kunnen werken.
- In groepsverband kunnen functioneren.

5. Specifieke doelstellingen

De specifieke doelstellingen zijn onderverdeeld in basis- en uitbreidingsdoelstellingen.

De basisdoelstellingen (B) moeten door alle cursisten worden bereikt. De uitbreidingsdoelstellingen (U) kunnen aangewend worden als middel tot differentiatie.

6. Algemene methodologische wenken

De cursisten moeten ervaren dat ze heel wat meer aankunnen dan ze zelf vermoeden. Men moet hun meer zelfvertrouwen geven door de doelstellingen aan te passen aan hun ontwikkelingsniveau, hun ervaringswereld en hun interessesfeer (inspelen op de beginsituatie). Een specifieke didactische benadering moet daarbij aansluiten.

De opleiding moet vooral concreet en minder verbaalabstract georiënteerd zijn en een vormingspatroon ontwikkelen dat afwijkt van de andere secundaire onderwijsvormen door bijvoorbeeld in te gaan op de persoonlijke problemen van de cursist, waar dit nodig blijkt.

Een eigen inbreng leidt vanzelfsprekend tot een hogere graad van betrokkenheid en motivatie. De cursisten worden zo actief mogelijk betrokken bij het lesgebeuren.

Er kan gewerkt worden volgens de **5 fasen van het technologisch proces**.

- Behoeftanalyse "Wat wordt er klaargemaakt en waarom?"
- Oplossing zoeken "Hoe zal men dit klaarmaken en wat heeft men nodig?"
- Uitvoeren "Uitvoering van de activiteiten."
- Evalueren "Controle en beoordeling."
- In gebruik nemen "Opdienen."

Modellen en de te verwerken grondstoffen worden door de leerkracht bepaald in overleg met de cursisten, rekening houdend met de voorschriften van het leerplan en de interesse van de cursisten.

Aansluitend bij het profiel van de cursisten wordt de theorie steeds in functie van de praktijk behandeld. Bakkenintegratie en projectmatig werken zijn mogelijk en, gezien de talrijke didactische voordelen, steeds aan te raden.

7. Structuur en Inhoud

KUNST IN DE WONING

1^{ste} leerjaar

TV Kunst in de woning 1 u/week

PV Kunst in de woning 3 u/week

BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden lagere Secundaire Beroepsleergangen – 1^{ste} leerjaar

Hij/zij die voldaan heeft aan de voltijdse leerplicht (zie omzendbrief SOZ(83) 12 (28/06/83) – gemeenschappelijk deel S.O.)

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 1^{ste} leerjaar Kunst in de woning LSBL:

- Een werkstuk kunnen kiezen.
- Maten kunnen nemen als basis voor het werkstuk.
- Eenvoudige ontwerpen zelfstandig kunnen schetsen.
- Modelontwerpen kunnen gebruiken.
- Bijhorigheden kunnen kiezen in functie van het werkstuk.
- Werkstukken kunnen uitvoeren volgens een gegeven werkvolgorde.
- Handvaardigheid verwerven bij de afwerking.
- Gereedschap kunnen gebruiken.
- Met verschillende materialen en materieel kunnen werken.

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		TECHNOLOGIE	
		1. Kleuren	
Weten wat een kleurcirkel is.	B	Kleurencirkel	Documentatie bespreken. Kleurencirkel hangt in de klas.
De 3 primaire en de 3 secundaire kleuren kunnen onderscheiden.	B	Primaire kleuren Secundaire kleuren	
De tertiaire kleuren kunnen onderscheiden.	B	Tertiaire kleuren	
Weten wat complementaire kleuren zijn.	B	Complementaire kleuren	
Weten wat schakeringen, tonen en ondertonen zijn.	B	Schakeringen, tonen en ondertonen	
Een smaakvol kleurschema kunnen maken.	U		
		2. Materiaal en benodigdheden	
Verschillende soorten stoffen kennen.	B	Stoffen en garens <ul style="list-style-type: none"> • natuurlijke vezels • gemengde vezels • stikzijde • borduurgarens 	Documentatie, het materiaal en de benodigdheden meebrengen en zo de cursisten laten kennis maken.
Stoffen en garen kunnen herkennen.	B		
Stoffen en garens kunnen combineren.	B		
Verschillende papiersoorten kunnen onderscheiden.	B	Papier en karton <ul style="list-style-type: none"> • papiersoorten • kartonsoorten 	Papiersoorten: decoratief, zelfkleven, carbon-, bak-, glaspapapier, ... Kartonsoorten: golf-, lichtkarton, ...
Verschillende houtsoorten kunnen onderscheiden.	B	Hout	Houtsoorten: spaanderplaat, planchetten, ...

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
Veel voorkomende bloem-, groen- en grondsoorten kunnen herkennen.	B	Bloem-, groen-, grondsoorten	Bloemsoorten: snijbloemen, droogbloemen, bloembollen, ... Groensoorten: groen van heesters en bomen. Grondsoorten: potgrond.
Verschillende teken-, verf- en lijmsoorten kennen. De toepassingen van de verschillende teken-, verf- en lijmsoorten kennen.	B B	Verf-, vernis- en lijmsoorten <ul style="list-style-type: none"> • verven • vernissen • lijmen 	O.a. hobbyverven, textiellijmen, houtlijmen, ... In coördinatie met de uit te voeren werkstukken.
Het gebruik van natuurlijke materialen kennen.	B	Natuurlijke materialen	Gebruikte materialen in de werkstukken zoals: degen, pasta's, spederijen, zaden, eieren, ...
Materialen herkennen en kunnen aanwenden.	B	Smelt- en gietmateriaal	Basismaterialen om in decoratie te verwerken: beton, paraffine, stearine, ...
Specifieke materialen kunnen herkennen.	B	Specifieke materialen	Deze materialen eigen aan de werkstukken worden behandeld, zo o.a. kunststofschuim, bloempotten, ...

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>In- en afstellingen van het gereedschap en materieel kennen.</p> <p>Het gebruik van het materieel en de gereedschappen kennen.</p> <p>Het onderhoud van het materieel en de gereedschappen kennen.</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>3. Materiaal en gereedschappen</p> <p>Snijmaterieel</p> <p>Strijkmaterieel</p> <p>Naaimaterieel</p> <p>Boormaterieel</p> <p>Zaagmaterieel</p> <p>Vlak- en schuurmaterieel</p> <p>Verf- en lijmmaterieel</p> <p>Smelt- en gietmaterieel</p> <p>Bakmaterieel</p>	<p>In coördinatie met het uit te voeren werkstuk.</p>
		<p>Weef-, bind- en knoopmaterieel</p>	

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		BASISTECHNIEKEN	
			Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken
<p>De benodigdheden juist kunnen kiezen in functie van het uit te voeren werkstuk.</p> <p>De voorbereidende fasen kunnen voorbereiden in de verschillende technieken.</p> <p>Met een instructiefiche/werkvolgorde kunnen werken.</p> <p>Basistechnieken op eenvoudige werkstukken kunnen uitvoeren.</p> <p>Een esthetisch verantwoord resultaat kunnen nastreven.</p> <p>De afgewerkte stukken de nodige nazorg kunnen geven.</p> <p>Zin voor organisatie, orde en netheid hebben.</p>	B	<p>Snijden</p> <p>Strijken en persen</p> <p>Stikken en naaien</p> <p>Vouwen</p> <p>Boren en zagen</p> <p>Vlakken en schuren</p> <p>Verven</p> <p>Lijmen</p> <p>Weven, knopen en binden</p> <p>Bekleden</p> <p>Smelten en gieten</p> <p>Opvullen</p>	<p>Voorbereiden tot snijden, merken.</p> <p>Diverse weefsels, kleven van tussenvoeringen.</p> <p>Machinaal en met de hand</p> <p>In papier en in stof.</p> <p>Voorbereiden tot boren - In hout, in metaal. Met de hand en machinaal.</p> <p>Met de hand en machinaal.</p> <p>Voorbereiden tot verven - tamponneren, sjabloneren, met spons - vernissen.</p> <p>Voorbereiden tot lijmen.</p> <p>Werken in kleine groepjes, stapsgewijs werken om zo tot een goed eindresultaat te komen.</p>

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		VORMGEVING	
		1. Ontwerp schetsen	
Maten kunnen opmeten.	B	Maten nemen	Klassikaal opbouwen van een patroon. Lengte- en breedtematen.
Eenvoudige ontwerpen kunnen schetsen.	B		
		2. Vormen overnemen	
Eenvoudige vormen kunnen overnemen.	B	Telpatroon	Toepassing op een eenvoudig werkstuk.
Een vorm knipklaar kunnen maken.	B	Modelpatroon	
		3. Werkstukken	
Eenvoudige werkstukken kunnen vervaardigen, rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	Behoeft (probleem) Oplossing zoeken (kiezen) Uitvoeren (realiseren) Ingebruikname Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten van het 1 ^{ste} leerjaar moeten vervaardigen vindt u in de lijst met uitvoeringstechnieken en werkstukken.

UITVOERINGSTECHNIEKEN/WERKSTUKKEN

De cursisten vervaardigen in het 1^{ste} leerjaar minstens 10 werkstukken

- kransen met stof, natuurlijke materialen
- kaarsen gieten
- bekleden van vormen
- kruisjessteek
- bloemenschikken
- wenskaarten maken
- kerstversiering
- tafeldecoratie
- sjabloneren
- lampenkap
- knuffel
- werken met degen en deegwaren
- paasdecoratie
- beschilderen
- patchwork
- terrasdecoratie
- strandmat
- inlijsten
- zaaien en planten

KUNST IN DE WONING

2^{de} leerjaar

TV Kunst in de woning 1 u/week

PV Kunst in de woning 3 u/week

BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden lagere Secundaire Beroepsleergangen – 2^{de} leerjaar

- a) Hij/zij die een afdeling met dezelfde oriëntatie ofwel het 1^{ste} leerjaar van de lager secundaire technische of beroepsleergangen, ofwel het 2^{de} leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool, beëindigd heeft met 50 % van het totaal der punten.
- b) Of slaagt voor een toelatingsexamen (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingsproef hier uitsluitel geven).

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 2^{de} leerjaar Kunst in de woning LSBL:

- Werkstukken kunnen kiezen.
- Technieken kennen om te ontwerpen en om ontwerpen aan te passen.
- Het belang inzien van economisch materiaalgebruik.
- Bijhorigheden kunnen kiezen in functie van het werkstuk.
- Eenvoudige fouten kunnen opsporen en verbeteren.
- Aandacht hebben voor vormgeving en kwaliteit..

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		TECHNOLOGIE	
		1. Materiaal en benodigdheden	
<p>Textielvezels kunnen situeren in hoofdgroepen en kunnen indelen naar oorsprong.</p> <p>Inzicht verwerven in de verschillende materialen nodig bij het hand- en/of machinenaaien.</p> <p>Verschillende kleeftussenvoeringen kunnen onderscheiden en het gebruik kennen.</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Stoffen en garens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke vezels (plantaardig en dierlijk) • Kunstmatige vezels (gemengd en synthetisch) • Minerale vezels (glasweefsel) • kleeftussenvoering 	
<p>Verschillende papier- en kartonsoorten kunnen onderscheiden en het gebruik kennen.</p> <p>De juiste papier- en kartonsoorten kunnen kiezen, gebruiken en verwerken in functie van het werkstuk.</p>	<p>B</p> <p>B</p>	<p>Papier en karton</p>	
<p>Houtsoorten kunnen onderscheiden en het gebruik ervan kennen.</p> <p>De eigenschappen van verschillende houtsoorten kennen.</p> <p>Het verschil tussen massief en niet-massief hout inzien.</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Hout</p> <ul style="list-style-type: none"> • Massief e niet-massief • Fineer 	<p>O.a. hard hout, zacht hout, berkenhout, eikenhout, lakhout, ...</p>
<p>Metaalsoorten kunnen opnoemen.</p> <p>Roestvrij van niet roestvrij metaal kunnen onderscheiden.</p> <p>Zacht van hard metaal kunnen onderscheiden.</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Metaal</p>	<p>O.a. zacht, hard, roestvrij,; niet roestvrij, aluminium, brons, koper, messing, ...</p>

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
Soorten bloemen kunnen herkennen en benoemen.	B	Bloem-, groen-, fruit- en grondsoorten	Bloem-, groen-, fruitsoorten : sierplanten, potplanten, perkplanten, klimplanten, leiplanten, bollen, knollen, snijbloemen, sierfruit, droogfruit, groen van bomen, heesters en struiken, namaakbloemen, ... Grondsoorten: Klei, zand, leemgronden (löss), veen, zuur en basisch kalk of krijt, humus. Grondmengsels (stekgrond): Zaaigrond
Soorten planten kunnen herkennen en benoemen.	B		
Groen van bomen, heesters en struiken kunnen herkennen en benoemen.	B		
Grondsoorten kunnen opnoemen.	B		
Enkele grondmengsels kunnen opnoemen.	B		
Natuurlijke en kunstmatige materialen van elkaar kunnen onderscheiden.	B		
De verfsoort kunnen onderscheiden in functie van het werkstuk.	B	Verf-, vernis- en lijmsoorten	Verfsoorten : Watervarf, houtverf, grondverf, stofverf, textielverf, (zachte) kwastverf, olievarf, glyceerophaalzuurverf (lak of email) emulsieverf (vinyl of acryl), antiroestverf, celluloseverf, was, ... Vernissoorten: Olievernis, synthetische vernis, alcoholvernis, ... Lijmsoorten: Vorm (vaste lijm, vloeibare lijm) Soort (papier- en kartonlijm, houtlijm, metaallijm, textiellijm, behanglijm, allelijmer, warme lijm, kleefpasta (vulpasta, silicone)
De juiste verf- en vernissoort bij het juiste werkstuk kunnen aanduiden.	B		
De etiketten van lijmsoorten kunnen begrijpen.	B		
Het gebruik van natuurlijke materialen in decoratie kunnen verantwoorden.	B	Natuurlijke materialen	O.a. was, hooi, stro, frituurvet, vogelzaad, noten, ...

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
Inzicht verwerven in de verschillende materialen nodig voor het maken van een werkstuk.	B	Specifieke materialen	O.a. kunststofschuim, bloemenprikker, caoutchouc, schuimrubber, kapok, mousse, watten, ...
Vullingen kunnen kiezen volgens de aard van het werkstuk.	B		
Verskillende smelt- en gietmaterialen kunnen opnoemen en hun gebruik kunnen verantwoorden.	B	Smelt- en gietmateriaal	O.a; gips, kant en klaar betonmortel, cement, gietpoeder, ...
Aandacht hebben voor het gebruik van materiaal.	B	Recyclagematerialen	O.a; oud-frituurvet, fruitnetjes, plastic flessen, WC-rolletjes, ...
Bindmaterialen kunnen opnoemen.	B	Weef-, knoop- en bindtechnieken	O.a. riet, rotan, touw, zeegras, ...
Textielbindingen, knoop- en bindtechnieken kunnen herkennen.	B		
Kunststoffen kunnen herkennen.	U	Kunststoffen	O.a. thermoplastisch plastic (plexi), thermohardend plastic, doorzichtig (trasparant) – niet doorzichtig.
Glassoorten kunnen herkennen.	U	Glas	O.a. gewoon glas, spiegelglas en glastegel, gehard glas, gewapend glas, glasblokken, ...
Het verschil tussen natuursteen en keramische producten kennen.	B	Steensoorten <ul style="list-style-type: none"> • Natuursteen • Keramische producten 	
Onderhoudsproducten kunnen opnoemen en het gebruik uit de etikettering kunnen afleiden.	B	Onderhoud	

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		2. Materiaal, gereedschappen en apparaten	
Het materieel herkennen en benoemen.	B	Snijmaterieel	
Een juiste materieelkeuze kunnen maken in functie van de aangewende techniek en kunnen verantwoorden.	B	Strijkmaterieel Naaimaterieel	
De veiligheidsreglementering bij het gebruik van materieel kennen.	B	Zaag- en boormaterieel Verf- en lijmaterieel	
Hulpstukken kennen.	B	Smelt- en gietmaterieel Weef-, bind- en knoopmaterieel Bakmaterieel	
De onderhoudsvoorschriften uit de handleidingen kunnen afleiden.	U		
		BASISTECHNIEKEN	
Zelfstandig een eenvoudig werkstuk kunnen kiezen.	B	Snijden	Vorbereiden, merken en snijden.
Verschillende technieken kunnen voorbereiden.	B	Strijken en persen	Diverse stoffen, tussen- en eindstrijk, kleven van kleeftussenvoeringen op diverse stoffen.
Instructiekaarten/werkvolgorde kunnen lezen, begrijpen en gebruiken.	B	Naaien	Stikken, borduren, appliceren, machinaal, met de hand.
Zin hebben voor het economisch gebruik van materialen.	B		

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
Basistechnieken kunnen combineren.	B	Vouwen	In papier en in stof.
De veiligheidsvoorschriften in acht kunnen nemen.	B	Boren en zagen	In hout, in metaal. Met de hand en machinaal.
Basistechnieken met een aanvaardbare kwaliteit kunnen uitvoeren in werkstukken.	B	Vlakken en schuren	Met de hand en machinaal.
Fouten in de vorm, schikkingen kunnen opsporen en verbeteren.	B	Verven en spuiten Lijmen	
De afgewerkte stukken de nodige nazorg kunnen geven.	B	Weven, knopen en binden	
Creativiteit kunnen aanwenden.	B	Bekleden	
Oog hebben voor originele ideeën, vormen en hulpmiddelen.	B	Smelten en gieten	
Een esthetisch verantwoord resultaat kunnen nastreven.	B	Opvullen	

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		VORMGEVING	
		1. Ontwerpen	
Met veel fantasie/creativiteit een eigen ontwerp kunnen tekenen.	B	Schetsen	
De juiste maten kunnen tekenen.	B	Overnemen	
Het ontwerp volgens opgenomen maten nauwkeurig kunnen tekenen.	B	Uittekenen	
De juiste verhoudingen kunnen bepalen.	B	Aanpassen	
Een ontwerp kunnen aanpassen.	B		
Eenvoudige details in een ontwerp kunnen tekenen.	B		
		2. Werkstukken	
Een werkstuk kunnen vervaardigen, rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	Behoeftte (probleem) Oplossing zoeken (kiezen) Uitvoeren (realiseren) Ingebruikname Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten van het 2 ^{de} leerjaar moeten vervaardigen vindt u in de lijst met uitvoeringstechnieken en werkstukken.

UITVOERINGSTECHNIEKEN/WERKSTUKKEN

De cursisten vervaardigen in het 2^{de} leerjaar minstens 10 werkstukken

- applicatiewerk
- restauratie van een klein meubel
- werken met hooi
- weven
- herfststuk
- werkstukje in hout
- werkstuk met recyclagemateriaal
- zijdeschilderen
- dieren in pluche (knuffel met scharnieren)
- tafelkleed en servetten
- mandjes
- paasdecoratie
- bloemschikken
- tuinontwerp
- mozaïek
- bekleden van stoelen
- strandzak

KUNST IN DE WONING

3^{de} leerjaar

TV Kunst in de woning 1 u/week

PV Kunst in de woning 3 u/week

BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden lagere Secundaire Beroepsleergangen –3^{de} leerjaar

- a) Hij/zij die een afdeling met dezelfde oriëntatie ofwel het 2^{de} leerjaar van de lager secundaire technische of beroepsleergangen, ofwel het 3^{de} leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool, beëindigd heeft met 50 % van het totaal der punten.
- b) Of slaagt voor een toelatingsexamen (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingsproef hier uitsluitel geven).

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 2^{de} leerjaar Kunst in de woning LSBL:

- Het patroon kunnen vervolledigen met de noodzakelijke delen voor de afwerking.
- Kennis hebben van de voornaamste materialen in functie van de verwerking.
- Bijhorigheden i.v.m. het werkstuk oordeelkundig kunnen kiezen, combineren en gebruiken.
- Zelfstandig een werkvolgorde kunnen opstellen en uitvoeren.
- Getekende of geschreven informatie in verband met de afwerking kunnen lezen en uitvoeren.
- Verschillende machines/gereedschappen kunnen gebruiken.
- Zelfstandig kunnen werken in de aangegeven functies..

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		TECHNOLOGIE	
		1. Materiaal en benodigdheden	
Het onderhoud van textielsoorten kennen of kunnen afleiden.	B	Stoffen en garens <ul style="list-style-type: none"> Onderhoud van textiel 	
Verschillende soorten kantgarens en tapijtwolsoorten kennen.	U	<ul style="list-style-type: none"> Kantgarens en tapijtwolsoorten 	
Verschillende behandelingen om hout te beschermen en af te werken kennen.	B	Hout <ul style="list-style-type: none"> Behandeling 	
Speciale metaalsoorten kennen.	B	Metaal <ul style="list-style-type: none"> Speciale soorten 	O.a. bladmetaal, kippengaas, lood, ijzerdraad, ...
Inzien dat metalen onderhevig zijn aan uitwendige invloeden.	B	<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud 	O.a. koperpoets, zilverpoets, roestbehandeling, ...
Een juiste verfsoort kunnen kiezen	B	Verf-, spuit- en lijmproducten <ul style="list-style-type: none"> Verven onder druk 	O.a. spuitbussen, compressor, ...
Veiligheidsregels bij gebruik van verven, afbijtmiddelen en lijmen kennen.	B	<ul style="list-style-type: none"> Veiligheid Afbijten 	
Specifieke materialen in werkstukken kennen en de eigenschappen kunnen verwoorden.	B	Specifieke materialen	O.a. patineerpasta, siliconen, pitriet, deuvels, ...
Specifieke onderhoudsproducten kennen en de veiligheidsaspecten kunnen afleiden uit de etikettering.	B	Onderhoudsproducten	
		2. Gereedschappen en apparaten	
Specifieke gereedschappen kennen, gebruiksaanwijzing kunnen lezen en toepassingsdomeinen kunnen aanduiden.	B	Specifieke gereedschappen	O.a. graveerstift, graveernaald, compressor, kantklosmateriaal, soldeerbout en toebehoren, gordijnophangsystemen.

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		BASISTECHNIEKEN	
<p>De basistechnieken in combinatie kunnen toepassen op de werkstukken</p> <p>Veiligheidsvoorschriften in acht kunnen nemen.</p>	<p>B</p> <p>B</p>	<p>Snijden</p> <p>Strijken en persen</p> <p>Stikken en naaien</p> <p>Vouwen</p> <p>Boren en zagen</p> <p>Vlakken en schuren</p> <p>Verven en spuiten</p> <p>Lijmen</p> <p>Weven, knopen en binden</p> <p>Bekleden</p> <p>Smelten en gieten</p> <p>Opvullen</p>	

Doelstellingen	B/U	Leerinhouden	Methodologische wenken
		VORMGEVING	
		1. Zelfstandig ontwerp	
Met eigen fantasie/creativiteit een eigen ontwerp kunnen tekenen.	B		
De juiste maten kunnen opmeten.	B		
Het ontwerp volgens opgenomen maten nauwkeurig en efficiënt kunnen tekenen.	B		
De juiste verhoudingen kunnen bepalen.	B		
Het ontwerp kunnen aanpassen.	B		
Details in een ontwerp kunnen tekenen en aanpassen..	B		
		2. Werkstukken	
Een moeilijk werkstuk kunnen vervaardigen, rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	Behoeft (probleem) Oplossing zoeken (kiezen) Uitvoeren (realiseren) Ingebruikname Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten van het 3 ^{de} leerjaar moeten vervaardigen vindt u in de lijst met uitvoeringstechnieken en werkstukken.

UITVOERINGSTECHNIEKEN/WERKSTUKKEN

De cursisten vervaardigen in het 3^{de} leerjaar minstens 5 werkstukken

- een meubelstuk
- zijde beschilderen
- restauratie van een meubelstuk (bv. ornamenten)
- marmertechnieken
- graveren op glas
- pitriet vlechten
- beschilderen van glas
- bloemschikken
- lood-, zink-, bladmetaalverwerking
- kantwerk
- gordijnen
- spuiten
- weven
- borduurtechnieken
- een decoratiewerk, waarin tal van technieken voorkomen.

8. Evaluatie

Het leerplan voorziet niet in concrete opdrachten. Opgaven moeten opgesteld worden in functie van de te bereiken doelstellingen, de beschikbare tijd en het voorhanden zijnde materieel.

Elke doelstelling van het leerplan moet ten minste één keer geëvalueerd worden. Als alle cursisten alle opgaven uitgevoerd hebben en alle criteria geëvalueerd werden, is het duidelijk of de doelstellingen bereikt werden.

Wanneer de cursisten een werkstuk vervaardigen of een bepaalde opdracht uitvoeren, krijgt elk aspect hiervan de aandacht.

Binnen de doe - activiteiten zijn een aantal factoren te onderscheiden:

- Cognitieve factoren: vb. Inzicht, argumentatie, ideeën, technische kennis;
- Psychomotorische vaardigheden: vb. Juiste weergave van verhoudingen, gebruik van materialen, ooghandcoördinatie, evenwicht;
- Werkmethode en attitudes: vb. Werken binnen vooropgestelde limieten, thema's, tijd, aantallen en formaten, orde en netheid, afwerking, presentatie, inzet, organisatie, sociale omgang, veiligheidsbewustzijn, verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid;
- Beoordelingsvermogen.

Er kan ook op verschillende momenten worden geëvalueerd: tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde; tijdens of na een bewerking; tijdens of na een afwerking. Duidelijke afspraken met de cursisten zijn hierbij noodzakelijk. Indien deze openheid er niet is, ontstaan betwistingen en blijft zelfevaluatie uit.

Evaluatie van PV praktijk is een oordeel over:

- Een proces: evaluatie van de vorderingen en attitudes op geregelde tijdstippen en bij momentopnames tijdens de realisatie of dienstverlening;
- Een product: evaluatie van het product of de gepresteerde dienst.

Een zinvolle opdracht werkt een zinvolle evaluatie in de hand. Stimuleer de cursisten door positieve appreciatie, maar wij op fouten en tekortkomingen. Tussentijdse evaluaties en de evolutie van de cursist zijn van groot belang voor de eindevaluatie.

Maak duidelijke afspraken met de cursist, zo wordt het werk voor iedereen eenvoudiger. Leg bij elke opdracht uit op welke aspecten de nadruk ligt. De cursist ontwikkelt zo het vermogen om het eigen werk te evalueren. Een vereiste eigenschap van elke volwassenen in zijn arbeid is immers zelfevaluatie.

Wij verwijzen naar de bundels over Evaluatie

EVAL AV : Algemene vakken – 1995
EVAL DOE : Doe-activiteiten TV, KV, PV – 1995

9. Minimale materiële vereisten

Cursistgebonden

Werktafels
Meetlat en meetgereedschap
Potloden
Set scharen
Snijmet, cutter, rolmes, snoeimes, aardappelmesje, snijlat, snijplank
Set schuurpapier
Set verfborstels
Penselen en kwasten
Set schroevendraaiers
Spijkers e nagels
Hamer
Tangen
Smelt- en gietpannetje
Set naainaalden
Tandenstokers
Veiligheidskledij (veiligheidsbril, mondk masker, werkhandschoenen)

Klassikaal

Naaimachine met toebehoren
Overlock
Strijkijzer en/of strijpers
Strijkplank
Mouwplank
Passpiegel
Kniptafel
Pasruimte of scherm
Paspop
Elektrische boormachine met toebehoren
Elektrische schuurmachine met toebehoren
Elektrische decoupeerzaag met toebehoren
Schuurmachine met toebehoren
Metaalzaag – lintzaag
Stalen liniaal
Stalen winkelhaak
Snijgereedschap
Handzagen
Figuurzagen
Verstekbak
Schaven
Vijlen en vijlborstel
Staalborstel
Klemgereedschap
Spanschroeven
Beitels
Drevel – priem – els
Sleutelset
Universele tang om drukknoppen, nestelringen en holnietjes aan te brengen
Nietpistool
Lijmpistool
Soldeerbout
Graveerstift
Mengkom
Deegrol

Spetel
Rubberwisser
Kaarsvormen
IJzeren gietvormen – pannetje
Bakmaterieel – bakplaat en oven
Gieter, harkje, platstokje(s), plantschopje(s)
Raderwielkje
Borduurring
Pen voor embossing
Vormen en mallen
Weeftoestel(letje)
Veiligheidssnoeren
Toestel om te ribbelen
Lichtbak

10. Bibliografie

Naam	Auteur Gegevens	Uitgeverij
Anna	Tijdschrift	
Ariadne	Tijdschrift	
Bloemschikken voor winterse feestdagen	Van Aad – Van Uffelen	
Burda	Tijdschrift	
Creatief bezig zijn voor de vrouw		Lecturama
Creatief en decoratief	Verzamelmappen	Lecturama
Creatieve bloemsierkunst	Van Aad – Van Uffelen	
De complete handwerken		Eska tijdschriften BV
Dierendozen	E. Berendts	
Het opknappen van oude meubelen		Lecturama
Hobbywijzer	Reeks	Cantecleer
Interieur en textiel	K. Carbill	Cantecleer
Kleur in het interieur	T. Guild	
Kleurrijk wonen	A. Mc Kevitt, S. Warington	Cantecleer
Luxe dozen	C. Sprakel	
Marmieren op stof en papier	De Blit – V. Luts	Cantecleer
Mooie dingen zelf maken	H. More	
Ornamenten gieten voor binnen en buiten	A.K. Leemstra	Cantecleer
Sfeervolle woondecoraties		Terra
Spelen met kleur	J. Innes	
Stap voor stap creatief	Reeks	MP – creatief
Textielverven – Een nieuwe kijk op T-shirts en tasje	L. De Graaf	
Zelf kaarsen maken	L. Gates	
Zijde beschilderen - basistechnieken	U. Kühnemann	
Zijdeschilderen – bloemen en bladeren	D. Kosik	Deltas Hobby

11. Nuttige adressen

Instituut	Adres
Aters - handwerken	Dageraadplaats 29 – 2018 Antwerpen – 03 239 14 63
Blanchette	St.-Alfonsusstraat 20 – 8800 Roeselare
Cobbot	Burggravenlaan 40 – 9000 Gent
De Banier sv creatief	Delaerestraat 16 – 8800 Roeselare
Ettix	Lange Leemstraat 137 – 2018 Antwerpen – 03 230 18 70
IPB	Jezusstraat 16 – 2000 antwerpen
IVOC	Montoyerstraat 31 – 1000 Brussel – 02 511 53 50
Kunstatelier	Werkenplein 11 – 8610 Werken
Provinciaal textiel- en kostuummuseum Vrieselhof	Schildesteenweg 79 – 2520 Ranst – 03 383 46 80

Inhoudstafel

	Leerplan bestemd voor	2
1	Ten geleide	3
2	Beginsituatie	3
3	Algemene doelstellingen	3
4	Attitudes	3
5	Specifieke doelstellingen	4
6	Algemene methodologische wenken	4
7	Structuur en Inhoud	5
	Eerste leerjaar	6
	Tweede leerjaar	14
	Derde leerjaar	23
8	Evaluatie	29
9	Minimale materiële vereisten	30
10	Bibliografie	32
11.	Nuttige adressen	33

Colofon

Dit leerplan kwam voor OVSG tot stand in samenwerking met de Inrichtende Macht Roeselare